

עפ"ג (באר שבע) 41969-08-24 - יונס אל פראוונה נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד השופט הבכיר, אליהו
ביתן
כבוד השופט אהרון משניות
כבוד השופט יעקב דנינו
המערער:
נגד
המשיבה:
יונס אל פראוונה
מדינת ישראל

נוכחים:

המערער ובא-כוחו,

ב"כ המשיבה, עו"ד רחל אטיאס

פסק דין

המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של פציעה כשהעברין מזויין, לפי סעיף 335(א)(1) בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בהכרעת הדין נקבע כי בתאריך 23.5.20 בשעות הערב, המערער פצע את המתלונן שהוא אחיו, בשיג הסמוך לביתם, בכך שהכה מספר פעמים בראשו באמצעות פטיש וכתוצאה מכך נגרמו למתלונן חמישה חתכים בראשו שנסגרו בסיכות.

בטרם הטיעונים לעונש ב"כ המערער ביקש לקבל על המערער תסקיר של שירות המבחן ובית המשפט דחה את בקשתו.

המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, ועתרה להטיל על המערער עונש בחלק הבינוני נמוך של המתחם ועונשים נלווים.

ההגנה טענה שיש להטיל על המערער עונש צופה פני עתיד, פיצוי והתחייבות.

בית המשפט עמד על הערכים החברתיים המוגנים בעבירה בה הורשע המערער; על נסיבות ביצוע

העבירה; על מידת הפגיעה בערכים המוגנים, אותה הגדיר כמשמעותית; ועל מדיניות הענישה הנוהגת, תוך שהפנה לפסיקה. וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 28 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש הראוי למערער בגדרי המתחם שנקבע, בית המשפט ציין שהמערער כפר במיוחס לו ולא נטל אחריות למעשיו, כך שהוא אינו זכאי להקלה לה זוכה מי שהודה ונטל אחריות; ציין את גילו של המערער ואת נסיבותיו; את העובדה שבעת ביצוע העבירה לא היה למערער עבר פלילי, אך כשנה לאחר הגשת כתב האישום הוא הורשע בעבירה של החזקת סכין שבוצעה אחרי האירוע נשוא תיק זה; ועמד על הצורך בהרתעת היחיד והרבים. קבע שיש למקם את עונשו של המערער בשליש התחתון של המתחם. ובסופם של דברים הטיל על המערער 14 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

מכאן הערעור, המופנה נגד רכיב המאסר בפועל.

ב"כ המערער טוענת שהיה על בית המשפט להפנות את המערער לשירות המבחן; שבית המשפט התעלם מהשיהוי המשמעותי הקיים בתיק, שאחריות לו רובצת על כתפי המשיבה, והביא לכך שגזר הדין ניתן בחלוף ארבע שנים מיום האירוע; ושמתחם העונש שנקבע חמור ביחס לרמת הענישה הנוהגת במקרים דומים. וטוענת שהעונש שהוטל מחמיר עם המערער. לקראת הדיון בערעור היא הגישה לתיק בית המשפט, ללא רשות, חוות דעת של "קטבים - מרכז למתן שירותי אבחון טיפול ושיקום לאוכלוסיות מוחלשות ועוברי חוק". טענה שהמערער והמתלונן עשו סולחה. ושלא היה מקום לקבוע את עונשו של המערער במיקום שנקבע בתוך המתחם. וביקשה להימנע משליחת המערער למאסר.

ב"כ המשיבה טענה כי השיהוי נבע מאילוצים מערכתיים בעקבות עומסים ומצוקת כח אדם. טענה שהעונש שהוטל על המערער מתחשב בו ושבנסיבות בית המשפט צדק כשדחה את בקשת המערער לקבלת תסקיר, בהתחשב בין היתר בעומס הרב המוטל על שירות המבחן. וביקשה לדחות את הערעור.

לאחר שעיינו בכל החומרים שהוצגו לפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים, החלטנו לדחות את הערעור.

המעשה עליו המערער נותן את הדין חמור ומסוכן עד מאוד. כל בר דעת יודע שהטחת פטיש בראשו של אדם עלולה לגרום לפגיעה קשה. המערער היכה את אחיו בפטיש, בראש, חמש פעמים.

מעשה כזה מבטא אכזריות וחוסר גבולות פנימיים ומלמד על מסוכנות המערער.

חומרת המעשה בנסיבותיו נגזרת לא רק מהפגיעה שנגרמה אלא גם מהפגיעה שהיתה עלולה להיגרם. וכאן למרבה המזל הפגיעות שנגרמו למתלונן לא היו חמורות אולם האירוע היה יכול בהחלט להסתיים בתוצאה חמורה מאוד.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות האלימות, במיוחד כשהמעשה לווה בשימוש בכלי תקיפה, הינה של החמרה מובהקת; העונש המרבי הקבוע לעבירה בה הורשע המערער - 6 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו; המלחמה באלימות הינה כורח המציאות והענישה היא אחד מכלי המלחמה; והלכה למעשה בתי המשפט מטילים על מעשים הדומים במאפייניהם העיקריים למקרה כאן, עונשי מאסר משמעותיים, בסדרי גודל של עונש המאסר שהוטל על המערער ואף מעבר לו.

מעיון בפסקי הדין שהובאו בערעור עולה שברובם ככולם דובר על חומרת עבירות האלימות ומדיניות הענישה המחמירה הנוהגת בהם. נקבעו מתחמי ענישה הדומים למתחם שנקבע כאן. ובחלק מהם הוטלו עונשי מאסר בפועל הדומים לעונש שהוטל על המערער. במקרים המסוימים בהם הוטלו על הנאשמים מאסרים בעבודות שירות, דובר בנסיבות עבירה ייחודיות או בנאשמים שעברו הליך טיפולי משמעותי.

נוכח גילו של המערער, אין חובה לקבל עליו תסקיר של שירות המבחן. במצב כזה, הזמנת תסקיר שירות המבחן נתונה לשיקול דעת בית המשפט. במסגרת זו בית המשפט שוקל בין היתר את טיב העבירה בנסיבותיה, את סוג ומידת העונש המוערך בנסיבות, את נתוני הנאשם, את הערך המוסף הצפוי מתסקיר שירות המבחן, ואת העומס הקיים על שירות המבחן.

במקרה זה, החלטת בית המשפט קמא שלא לקבל תסקיר על הנאשם סבירה, גם אם לא רק מהנימוק שניתן לה - הנאשם גבר בן 30 כבר איננו צעיר לימים, והגם שבעת ביצוע העבירה לא עמדו לחובתו הרשעות קודמות הרי שלאחר ביצוע העבירה הוא הורשע בעבירה של החזקת סכין. עובר לביצוע העבירה ובתקופת ניהול המשפט הוא לא עבר כל הליך טיפולי. הוא כפר במיוחס לו תוך הצגת הגנת בדים שנדחתה על ידי בית המשפט. וגם לאחר הרשעתו בדין הוא לא הביע חרטה או התנצלות על המעשה. ובנסיבות האופציה של הליך שיקומי לא עמדה על הפרק כאפשרות טבעית או מתבקשת.

למרות שחוות הדעת של "קטבים" הוגשה לתיק בית המשפט ללא קבלת רשות, עיינו בה. בתיאור האירוע, המערער ממשיך להציג את המקרה כעימות בינו ובין המתלונן, מציג את המתלונן כמי שסובל ממצב נפשי רעוע וטוען שבמהלך האירוע המתלונן החזיק סכין. ובעצם הוא ממשיך להחזיק בגרסתו, שנדחתה על ידי בית המשפט, כי הוא פעל מתוך התגוננות.

דברים אלה אינם מתיישבים עם הנטען בחוות הדעת כי המערער לוקח אחריות מלאה על מעשיו. כך גם נטען בחוות הדעת כי אירוע העבירה חריג בחיי המערער וההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע, וזאת מבלי להזכיר את הרשעתו המאוחרת של המערער בעבירת החזקת סכין, שבוצעה לאחר הגשת כתב האישום בתיק זה.

אמנם, כתב האישום הוגש כשנה לאחר אירוע העבירה ובהמשך התביעה התמהמהה בקיום הליך שימוע לנאשם והדבר גרם להתמשכות ההליכים, ובית המשפט לא התייחס בגזר הדין לחלוף הזמן ולגורם לו, אולם בסופו של דבר השאלה היא האם העונש שנקבע לנאשם, בהתחשב בכלל הנתונים והשיקולים הנוגעים לענין, מחמיר אתו במידה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

דעתנו היא שעונש המאסר שהוטל על המערער איננו מחמיר אתו כלל ועיקר בוודאי לא במידה המצדיקה התערבות ערעורית.

הערעור נדחה.

ניתן והודע היום י"ג
תשרי תשפ"ה,
15/10/2024 במעמד
הנוכחים.

אליהו ביתן, שופט בכיר אהרון משניות, שופט יעקב דנינו, שופט